No. 1807 Zaterdag 17 Augustus 1918. 35ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag. Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 1, Overzijde.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Een eerste-steen legging.

Vóór enkel maanden heeft de R. K. pers in Holland gejubileerd, niet in grootsch-opgezette, luisterrijke viering, doch door een stille, eerbiedige hulde aan de nagedachtenis van hem, die vóór een eeuw in Gods hand het werktuig is geweest om de R. K. pers te grondvesten. Deze man, aan wien dit gelukkig vaderschap ten deel viel, die den eersten steen mocht leggen van het thans forsche gebouw der Roomsche Journalistiek, was Joachim George Le Sage ten Broek.

In 1775 te Groningen uit een aanzienlijk Friesch geslacht geboren, bracht hij zijn jeugd door onder de schutse en leiding van zijn vader, die predikant bij de Hervormde gemeente was. Opgevoed in de omgeving van het koude protestantisme, voelde zijn naar waar- en schoonheid dorstende ziel eerst op 12 jarigen leeftijd den weldadigen adem aan van katholiek leven, toen zijn familie de vlucht moest nemen naar Antwerpen. Daar werden zijn geestdriftig gemoed en rijke verbeelding aangegrepen door de luisterrijke plechtigheden in Roomsche kerken en tempels, daar vond zijn jeugdige ziel, voor schoonheidsindrukken zoo ontvankelijk, volle bevrediging en verzadiging in de ontplooiing van een volgroeid Roomsch leven met zijn rijke geloofsuitingen. Daar trof hem de genade Gods en als een andere Peulus werd hij tot een „uitverkozen vat." Eerst na jaren van twijfel en diepe studie ging de gouden waarheidszon voor hem op in vollen schitterglans en in het gezegend jaar 1806 zwoer hij openlijk zijn dwaling af om zijn vaste overtuiging uit te spreken in de waarheid der katholieke belijdenis.

Nog negen jaren zou het duren eer hij de ridderlijke wapenrusting van Roomsch kampioen aantrok, eer hij zich omgordde met het slagzwaard zijner pen, maar toen eenmaal zijn plan ten volle gerijpt was, aanvaardde hij den strijd om eerst stervend zijn wapen neer te leggen.

Le Sage zag den noodlottigen toestand van de katholieken dier dagen, stoffelijk en geestelijk verarmd. Buiten het gebeier der kerkklok, klonk er geen Roomsche stem in het openbaar leven; geen geschrift tot onderlinge gemeenschap, geen courant tot leiding en toonaangever, geen breede organisatie tot krachtsontwikkeling: alle Roomsche energie sluimerde en hield zich schuil, als bevreesd voor een schrikbewind der „plakkaeten." Gedwee duldde het katholieke deel der natie dien achterstand, omdat er niemand was, die streefde naar een algemeene opheffing, een zich vastzetten der Roomschen op de plaats, die zij in het openbaar leven moesten innemen.

Doch hij, de bekeerde protestant, die de verscholen krachten kende bij zijn geloofsgenooten, wilde hen in het maatschappelijk leven de rechtspositie verschaffen, die hen toekwam. Hij begreep echter dat daardoor eerst de onwetendheid moest verdwijnen en de lauwe onverschilligheid plaats maken voor warme behartigingszin hunner belangen, voor een krachtig meegevoelen en meeleven in Roomschen zin. Tot dat doel stichtte hij in 1818 zijn „Godsdienstvriend," het eerste Roomsche orgaan in Nederland. Daarin verschenen van zijn hand artikelen over godsdienstige, staat- en geschiedkundige onderwerpen om den slapenden geest der Katholieken wakker te schudden. Hij wees hen op de verheven schoonheid van hun geloofsleer, op dien kostbaren parel, welken zij bezaten en dien hun vijanden loerden als op een prooi om hem te ontrooven. Hij toonde hen de plaats aan, die zij in het Nederlandsch staatkundig leven moesten bekleeden, ontvouwde hun rechten, ontwikkelde een strijdprogram om in het openbaar leven hun rechtstitels te handhaven en billijke eischen te verwezenlijken.

Het was een stoute, vermetele opzet van dien eenling, voor het eerst dat krachtig Roomsch geluid te doen hooren, op te werken ook tegen de vastgeroeste ideeën van zijn geloofsgenooten. Doch zijn wakker en gezegend initiatief werd gesteund door de hulp van Boven. Door de weldadige wonderwerking Gods groeide het zaadje, in baanbrekenden pioniersarbeid uitgestrooid, welig op tot een volwassen boom, wiens breedgebladerde takken thans de Roomsch-Katholieken in Nederland overhuiven.

Heden, een eeuw nadat de weg gebaand is, telt Roomsch Holland 20 dagbladen van eigen diepe kleur; zijn week- of meermalen per week verschijnende bladen zijn bij tientallen op te noemen. Bijna iedere provincie, elke streek bezit zijn eigen Katholiek orgaan, de bevolking aldaar voorlichtend en leidend ook in kwesties met plaatselijke tint en cachet. Meerdere groote maandschriften behandelen als vakbladen de brandende godsdienstige, sociale, politieke en wetenschappelijke vraagstukken. Thans vormt de Roomsche pers een machtig tegenwicht tegenover de organen van liberalen, socialisten en neutralen; ze is volgroeid tot een sterke persoonlijkheid, die in alles leiding geeft, de actie voorbereidt, onderschraagt, vooruitdraagt, voortstuwt.

En door die actie is gevormd een groote, degelijk georganiseerde partij, een zwaar, massief bolwerk, dat rust op hechte grondslagen, dat gebouwd is niet op den lossen zandgrond doch op de sterke rots, dat, onder den zegen des hemels opgetrokken, de eigenschappen heeft overgeërfd van de Kerk van Christus, zijn moederkerk: pal en vast te staan en onverwinnelijk ondanks de beukende aanvallen van zijn vijanden. De poorten der hel, die voor honderd jaar tevergeefs het mosterdzaadje trachtten te verstikken, zijn thans even onmachtig om den bijl te slaan aan den wortel van den rijk-uitbottenden boom. Evenals in den tijd van Le Sage ten Broek ongelooving en protestantsche schijnheiligheid, geen lage middelen verwerpend, met onbreidelde woede vochten tegen den Roomschen pionier, die door hemelsche kracht was gestaald, — zoo knaagt in onzen tijd een liberaal-socialistisch-ongeloovige pers haar tanden stuk aan den onvermolmbaren stam, waartoe het mosterdzaadje is opgegroeid.

Haat tegen de Roomsch-Katholieke Kerk, haar Stedehouder, haar priesters, geloovigen en instellingen vuurt hen aan een hardnekkigen strijd te voeren tegen de Roomsche pers, want als deze overwonnen is, wordt de aanval op de kudde minder zwaar. Vandaar die somtijds ontembare woede, die satanische haat, waarmede zij losstormen op dat rotsvast gebouw; vandaar die giftspuwende blaadjes, waarin zij de priesters en hun geloof belasteren, die zij kosteloos verspreiden in de huisgezinnen der katholieken om hen te treffen in het dierbaarste, wat deze bezitten. Het tergend gevoel van onmacht drijft hen aan de laagste middelen te gebruiken als leugen, laster en ruwe scheldtaal. Met slangenlist trachten zij als andere satanstrawanten de kostbare ziel te veroveren van den eenvoudigen geloovige, om zoo de grootst mogelijke afbreuk te doen aan de Roomsche Kerk. Wier ondermijning zij zelf als een onbereikbaar ideaal gevoelen en begrijpen.

Daarom moeten alle katholieken over de geheele wereld zich scharen rondom hun pers, deze steunen moreel en finantieel, omdat er een wisselwerking van krachtig-stalen tusschen hen onderling bestaat. Dit is hun ernstige plicht en wanneer zij dien goed beseffen, zullen zij in heiligen toorn den woesten wolf in schaapskleederen van hun deur verjagen.

Dan zal de Roomsche pers het geloofsleven kunnen ontwikkelen, leiding geven in de te volgen gedragslijn en er zal een machtig Katholicisme bloeien, dat op zijn vanen schrijft: „Wij handhaven de erfenis onzer vaderen". En het is onze heilige gewetenszaak dezen gouden schat te bewaren niet alleen door een rustig vruchtgebruik van het opgehoopte kapitaal, doch ook door toevoeging van nieuwe krachtbronnen zoowel van onze lichamelijke als geestelijke energie.

Gezondheidsregels.

Onlangs stierf de bekende saniteitsdokter, professor Czerny, die zich vooral bekend heeft gemaakt door adviezen, recepten en remedies, welke ten doel hadden, dat de mensch zelf de instandhouding van zijn gezondheid zou bevorderen. Aan zijn werk: „De kunst om gezond te blijven" ontleenen wij volgende practische levensregels:

Op den mensch rust de plicht lichaam en ziel gezond te houden en alles te vermijden, wat voor deze nadeelig zou kunnen zijn. Men moet lichaam en geest goed verzorgen, den dag goed indeelen voor arbeid en ontspanning, krachtig, gezond voedsel gebruiken, in alle opzichten zindelijkheid betrachten en een droog, zonnig, goed geventileerd huis bewonen. De beste verdeeling van den dag is acht uur beroepsarbeid, acht uur rust en slaap en acht uur ontspanning en ontwikkeling.

Voor den slaap zijn de twee uur vóór en na middernacht het verkwikkendst. De ontspanningstijd omvat twee uur voor maaltijden, twee uur voor kunst en lectuur, twee uur voor familie, vrienden en het publieke leven en twee uur voor verstandige sport (wandelen, roeien, zwemmen of openluchtspelen). De kost moet zijn licht en verteerbaar. Krachtig en aanpassend aan de omstandigheden; meer dan 1 L. spijs en drank mag bij elk der drie maaltijden niet genomen worden. Meer belast den maag. Hieruit blijkt dus de plicht van matigheid in eten en drinken. Uitsluitend plantenkost heeft in hoeveelheden, die door maag en darm goed verwerkt kunnen worden, niet genoeg kracht (calorieën). Aan het plantaardig voedsel moet dus toegevoegd worden vet en eiwit in licht verteerbaren vorm (vleesch, visch, eieren, boter, kaas, melk).

Men worde geen slaaf van genotmiddelen. Alkohol, koffie, thee en tabak hebben geen voedingswaarde, maar zijn door een gebruik van vele generaties tot 'n onontbeerlijke gewoonte van de kultuurmenschen geworden en moeilijk door iets beters te vervangen. Ze zijn echter alle vergif en stellen bij overmatig gebruik de menschen bloot aan het gevaar hun leven te verkorten. Tabak en alkohol ondermijnen het zenuwstelsel en veroorzaken licht bloedvatenverkalking. Koffie en thee verstoren den slaap en moesten na vier uur niet meer genomen worden. Minstens eenmaal per dag moet het geheele lichaam worden afgesponst met koud water, tweemaal moeten tanden, mond en handen en gezicht worden gereinigd, terwijl minstens eenmaal per week een bad genomen moet worden.

Van groot belang is ook het geregeld wisselen van lijfgoed en beddegoed. Gebruikt niets, waarvan ge niet weet, dat het schoon is. De woning moet ruim, droog en zonnig zijn, vooral de slaapkamers goed gelucht.

Als iedereen dit alles nu maar goed onderhoudt, kan de medische faculteit aan de universiteiten wel gesloten worden.

WAAR NAAR TOE?

Niemand gaat naar New York om er stilletjes op zijn kamer te blijven. Men wil uit, men wil iets zien, men wil genieten!

De millioenenstad, tevens het drukste punt ter wereld van het vreemdelingenverkeer, biedt daartoe gelegenheid te over.

In de groote hotels wordt u iedere week een nieuw boekje aangeboden, waarin ge een volledige opgave vindt van alles wat er in die 8 dagen te zien valt. Opera, theater, concert, beroemde kunstenaars en specialiteiten, wetenschappelijke lezingen en voordrachten, orgelbespeling, meetings, baseball-teams, ook zelfs cinema's en variëteitgezelschappen worden opgenoemd. Iederen dag kunt ge versche aankondigingen lezen in de courant van nieuw verschenen sterren en onbekende grootheden. De reuzencircus *Barnum and Bailey*, en het wereldberoemde *Hippodrome* zorgen daarenboven voor eigen reclame. Dan heeft men nog de talrijke musea, de Openbare Bibliotheek, en de particuliere Clubs met hun eigen feestavonden.

Er valt genoeg te zien; de groote moeilijkheid schuilt in een goede keuze te doen.

Luister naar goeden raad; leg het vooral bedaard aan. Vermoei u niet te zeer en zorg voor afwisseling.

Van alles genieten gaat toch niet. Begin bij het begin en bekijk New-York zelf, maar doe het op uw gemak.

Een sight-seeing-bus voert u door de meest bezienswaardige wijken en wijst u de voornaamste gebouwen aan. Door zulk een tocht krijgt men een sommair overzicht, dat men later aanvult door persoonlijk meer aandacht te schenken aan wat u het meest interesseerde. Maar die tochten zijn betrekkelijk duur. Men betaalt een dollar per persoon voor een toer door de Benedenstad, een dollar voor een rit naar de Bovenstad, een dollar voor een bezoek aan Chine-town, de Chineesche wijk.

De gewone bus op Washington-Square kost maar een *dime* of 25 Hollandsche centen, daarmee kan men meer dan een uur lang rijden van de Benedenstad naar Fort Washington, of Fort George, Polo Grounds of St. Nicolas Avenue. Men komt dan langs Broadway en fifth Ave nue en kan van zijn hooge zitplaats veilig de groote drukte rondom zich bespieden. Voor Dames die willen winkelen verdient de bus ook alle aanbeveling. De afstanden zijn zoo vreeselijk ver, dat een winkelgang te voet veel te vermoeiend is en daarom te weinig gelegenheid tot zien geeft. Men kan veel grooter afstanden afleggen per bus. In die drukke winkelstraten rijdt de bus niet zoo hard en staat nog herhaaldelijk stil. De magazijnen hebben daarenboven ook uitstallingen op tweede en derde verdiepingen, zoo dat men op zijn gemak rijdende volop genieten kan. Rijker luxe wordt nergens ter wereld gevonden als daar in die prachtige, vol smaak en kunst uitgestalde wereldmagazijnen. Paleizen zijn het, waar de rijkdom ligt opgestapeld. Overvloed van licht en bloemen maken die uitstalling tot een feest voor de oogen in jubelende kleuren.

De winkels houden op, de millioenenwijk begint. De huizingen der millionairs staan hier op een rij van een paar kilometer lang. Toch zijn slechts enkele dier villa's werkelijk mooie gebouwen. Die rijke lui wonen hier alleen maar gedurende de wintermaanden en trekken in het voorjaar naar hun buitengoed, of naar den vreemde.

Zoo komen we langs de mooiste wijken en nieuwste straten op het eindstation, heel dicht bij de uiterste grens van het Manhattan-eiland, zoo ver mogelijk *up-town*, en dus tamelijk hoog.

Breed valt uw blik, ver in de diepte over de groenende vlakte, de bosschen en bergen van de Bronx, over de rimpelende wateren van Harlemriver en Hudson. De ruimte trekt u aan en voert uw oog ver buiten de volgebouwde stad. Hoe heerlijk, dat ge weer staren kunt in eindelooze verte, na zoolang te hebben opgesloten naar die breede rijen van hooge huizen in de stad, als een gevangene in zijn wandelplaats opgesloten tusschen de muren!

Maar de terugrit zal u nog meer opwekken en uw hart nog vrijer en blijer stemmen.

De *riversidedrive* van New-York is beroemd.

Het is een rit langs den Hudson. Een riviergezicht overweldigend groot vanaf den hoogen oever.

De bonkige pallisaden aan den overkant, de breede stroom vol druk verkeer van booten en schepen, het groenend Plantsoen, het uitgaand Publiek, de mooie huizen der machtige handelsmagnaten, het is alles grootsch en indrukwekkend, als een voornaam onderdeel van een drukke wereldstad. Telkens en telkens bij het keeren en wenden verandert het gezicht op rivier en oever. Hoe dichter bij de stad, hoe drukker het wordt, tot ge op 't laatst in 't midden van New-York, *Columbus' Circle*, uw hoog voertuig verlaten kunt, waar we minstens een paar uur heerlijk hebben genoten.

Is het druilerig weer en dreigt het te regenen, dan neemt ge uw toevlucht tot de Openbare Bibliotheek of tot een der Musea. Afwisseling is er genoeg, keus en keur te over. Ge behoeft dus op een regendag niet thuis te blijven, maar kunt in een der vele openbare gebouwen uw morgen heel plezierig besteden. Bij donker weer brandt het electrisch licht, waardoor de bibliotheek bijv. een nog grootscher indruk maakt. 's Middags na tafel heeft men een flinken tijd voor de borst en kan men eerst recht uitgaan.

We richten ons naar het weer.

Is het een heldere dag, dan gaan we naar buiten, de omstreken van New-York bezoeken.

Die zijn mooi, zeldzaam mooi zelfs. *Pelhambay* is een baai met een prachtig bosch, een mooie open vlakte, waar men nu eens heelemaal buiten de stad is, en volop genieten kan van Gods lieve, vrije natuur. 's Zomers is het er vol met uitgaande scholen en families. Dé kinderen kunnen er baden en zwemmen, roeien en visschen in de baai, of spelen en wedstrijden op de vlakte, of picnicken in 't bosch. Een eenige gelegenheid! *Long Island City* ligt iets verder, dat is een dorp voor zomergasten, waar de New-Yorkers komen uitpuffen van de hitte. Ze huren kamers in de huizen van de stad, of bouwen bungalows, houten keeten langs het strand, of wonen in woonschepen op het water. Overdag zitten ze te soezen in kleine roeibootjes, waarvan men er bij honderden ziet in iedere baai, en 's avonds gaan ze dansen in het clubgebouw, zeker om zich wat op te frisschen! De danswoede heerscht in Amerika epidemisch.

Om naar Pelhambay of Long Island City te komen, moet men eerst per Elevated *up-town* gaan tot Tremont Avenue en daar straatkar, bus of auto nemen.

Maar daar is *up-town* nog een andere wandeling te maken, welke ik voor mij nog mooier vindt.

DE OORLOG.

Twee groote gebeurtenissen, die zich deze week hebben afgespeeld, houden de geheele wereld in spanning: het plotselinge offensief der Entente bij Amiëns en de geweldige omkeer in het bestuur van Rusland, een wereldschokkend feit. Door een verrassingsaanval zijn de Franschen en Engelschen er in geslaagd, de Duitschers ten Oosten van Amiëns op een breed front terug te drijven, Montdidier en Chaulnes te heroveren en een puntige wig te drijven in de frontstellingen hunner vijanden. Behalve een 40.000 man en 700 kanonnen verloren de Duitschers een groote massa materieel als automobielen, vliegtuigparken, ambulancevoertuigen en een geweldigen voorraad ammunitie. Zoo onverwacht kwam de aanval na een zeer korte artillerievoorbereiding, dat verschillende generale staven van bataljons en regimenten zijn gevangen genomen. In scherpe vervolging zitten de geallieerden de vluchtende troepen der Duitschers op de hielen; zij staan voor Roye, terwijl hun vliegerseskaders de bruggen vernielen, die, over de Somme geslagen, aan de terugtrekkenden een veiligen overtocht naar den anderen oever zouden waarborgen. Dit is de tweede tegenslag voor de Duitschers in het Westen in tijd van een maand; op het frontdeel Rheims-Soissons, waar de Duitschers zich een aderlating van 60.000 man moesten getroosten met 800 kanonnen, is het thans betrekkelijk rustig.

De Russische sphinx heeft gesproken. Opnieuw is een groote revolutie losgebroken in het geweldige rijk van Europa's Oosten. Brachten de berichten uit Parijs en van het Wolff-agentschap van den 12en dezer reeds de voorbereiding aan, thans wordt én uit Berlijn én uit Frankrijk én uit Amsterdam gemeld, dat Lenin en Trotzky, de hoofden der Bolsjewiki-regeering, als gevangenen naar Kroonstad zijn gevoerd. Daarmee is de Sovjetsregeering ten val gebracht en hebben de contra-revolutionairen, door de Entente gesteund, het pleit gewonnen. De geallieerde consuls, vóór eenige dagen nog bewaakt in Moskou, zijn thans op vrije voeten gesteld en de Duitsche zending met Helfferich aan het hoofd heeft Moskou verlaten voor het veilige Pskow. Hetzelfde deed de Duitsche legatie te Petersburg.

De algemeene ontevredenheid onder het volk tegen de Bolsjewiki-regeering, die Duitschland in de kaart heeft gespeeld, het aanwakkeren door de Entente van de anti-bolsjewiki hebben het lang smeulende vuur der nieuwe revolutie tot een hoog oplaaiende vlam aangeblazen. Wat zal er thans gebeuren? Zal het aan de Entente gelukken het Russische volk, dat vrede wil en beseft dien noodig te hebben, weer in den draaikolk van den oorlog mee te sleepen of zal men zich tevreden stellen met het uitwerpen der Duitschers? Zal er een vrijwilligersleger worden opgeroepen of algemeene mobilisatie uitgeschreven? Allemaal toekomstproblemen, die in den naasten tijd moeten worden opgelost. Boven Duitschland hangen zware wolken, die het uitzicht op den politieken zoowel als militairen toestand onmogelijk maken.

Berichten uit de Kolonie.

Vormreizen.

Z. D. H. Mgr. M. G. VUYLSTEKE zal a.s. week Woensdag, 21 Augustus, in de nieuwe kerk der H. Familie en Vrijdag daarop, den 23en Augustus, in de kerk van den H. Dominicus te Montagne het H. Sacrament des Vormsels toedienen.

Vertrek.

Met de Spaansche boot „Montevideo" vertrok gisteren Z. D. H. Mgr. I. M. LE RUZIC, Bisschop van Cayes, naar La Guyra.

Z. D. H., die 14 dagen in het St. Elisabeths-hospitaal heeft vertoefd, lijdende aan een oogziekte, gevoelde zich wederom hersteld.

Pastoor H. Okhuyzen.

Donderdag 15 Aug. j. l. heeft de ijverige herder van Santa Maria, de Zeer Eerw. Pastoor H. OKHUYZEN op grootsche, luisterrijke wijze gejubileerd. Het was dien dag vijf en twintig jaar geleden, dat hij de H. Priesterwijding ontving en bij die hooge uitverkiezing den rijken genadenschat des Hemels, dien de H. Geest schenkt aan Zijn uitverkoren Levieten om als heilige priesters door het leven te gaan en anderen naar den hemel te geleiden door de uitdeeling dier genademiddelen Gods.

Pastoor Okhuyzen heeft aan zijn heilige roeping ten volle beantwoord, hij heeft zijn verheven priesterplicht waardig vervuld. Aan zijn zilveren priesterkroon heeft hij door een moeilijk en zwaar missionarisleven den fonkelenden parel mogen hechten van het Apostolaat. Vier en twintig jaar heeft hij zijn beste krachten gewijd aan het geestelijk heil der geloovigen op Pietermaai, Rincon en Santa Marie, van welke parochie hij 18 jaar lang de waakzame, ijvervolle herder is geweest. De uitgestrektheid van zijn arbeidsveld, de verre tochten onder een brandende tropenzon naar zijn afgelegen parochianen, hebben zijn werklust en ijver niet verlamd, waar 't ging om de kostbare ziel van zijn kinderen. Zijn liefde voor hun geestelijk heil laat zich niet weerhouden door de ruim afgebakende grenzen van zijn arbeidssfeer.

Als Directeur der St. Jozefsgezellen te Pietermaai stal hij de harten zijner jongens, die maar één klacht over hem hadden, dat hij zich om hunnentwille de noodige rust ontzegde.

Santa Marie heeft getoond, dat het zoo'n priester waardig is. De parochianen hebben Donderdag gejuicht en het luide uitgejubeld, hoe zij hun herder beminnen met kinderlijke liefde, hoe hun hart toebehoort aan *hun* pastoor Okhuyzen. Maanden geleden had zich reeds een feestcommissie gevormd om dezen dag met allen luister te doen vieren door de geheele parochie en dit plan is schitterend geslaagd.

Kerk, altaar en pastorie waren keurig-rijk en smaakvol versierd met bloemen, palmen, guirlandes en schilden. Overal in de omgeving tot zelfs dicht bij Morgenster verkondigden de talrijke eerebogen dat 't groot feest was vandaag en de intrede Donderdagmorgen in zijn parochie moet voor den jubilaris dan ook wel een aangrijpend oogenblik zijn geweest. Om 8 uur was de feestcommissie uitgereden om den feesteling per auto af te halen. Voortschrijdend tusschen twee rijen bruidjes, die lange bloemslingers op haar schouders droegen, voorafgegaan door strooistertjes en kleine vaantjes draagsters, werd de jubilaris naar de kerk begeleid. Om half tien droeg pastoor Okhuyzen aan het schitterend versierde altaar een plechtige H. Mis op, daarbij geassisteerd door den Hoog Eerw. pater Vicarius G. WOLSKY als Presbyter assistens, den Zeer Eerw. pater J. V. D. VEER, pastoor van S. Rosa als Diaken, den Zeer Eerw Heer F. V. D. DONK, Rector aan het pensionaat „Welgelegen" te Habay als Subdiaken en den Wel. Eerw. pater REG. HOFHUIS als ceremoniarius. De kerk was stik- en stampvol en kon de geloovigen niet bevatten, die uit alle gewesten van de groote parochie S. Marie waren saamgestroomd om het hoogtepunt van hun feestvreugde te verleggen in de deelname aan het plechtig dankoffer, dat hun beminde herder opdroeg. Waren in de vroegmissen honderden tot de H. Tafel genaderd tot intentie van den jubilaris, de Hoogmis mag men beschouwen als 'n uiting van dankbaarheid, als 'n tot één krachtig gebed saamgesmolten smeeking van de geheele parochie. Dank aan God voor zóó'n herder, die 18 jaar lang de hemelsche genade rijkelijk door zijn hand heeft laten vloeien, 'n gebed om hem nog lange jaren te sparen voor S. Marie. De Hoog Eerw. pater Vicarius hield onder de H. Mis een diep-treffende toespraak naar aanleiding van het Schriftuurwoord: „Dabo vobis pastores secundum cor Meum". „Ik zal u priesters schenken volgens Mijn hart." (Jer. 3, 15.

In gevoelvolle woorden schilderde de gewijde redenaar, hoe pastoor Okhuyzen én door een degelijke katholieke opvoeding én in de leerschool van het religieuze leven is gevormd tot een man naar Gods hart, wiens grootste vreugde was zielen te winnen voor den hemel, wiens diepste smart werd geslagen door een afdwalend parochiekind. De brave menigte thans in de kerk aanwezig, is de schoonste vrucht van uw ijvervol leven, aldus besloot p. Vicarius zijn feestrede.

Na de H. Mis was het groote reuni in de school. Daar had pastoor Okhuyzen zangstukjes en speechen aan te hooren, hulde en complimenten in ontvangst te nemen, dáár defileerde in lange rijen voor hem de geheele parochie, *Zijn* dierbaar volk van S. Marie. Den geheelen dag door werd druk gebruik gemaakt van de receptie. Ook Z. Excell. de Gouverneur kwam den jubilaris gelukwenschen.

's Avonds om half zes werd een plechtig danklof gecelebreerd door den jubilaris, waarbij Z. D.H. Mgr. M. G. VUYLSTEKE, Ap. Vic. Pontificaliter assisteerde. Alle geestelijken van het eiland waren daarbij tegenwoordig, terwijl de kerk tot aan den nok toe was gevuld. En als een uit het hart gegrepen bede daverde door het kerkgebouw de laatste stophe van het feestlied: „Bewaar nog lang, o God, onzen dierbaren herder."

Een woord van hulde aan de Eerw. Fraters voor hun schoonen zang.

Na het lof wederom aubades totdat bij het invallen van het donker de menschen voldaan huiswaarts keerden.

Gisteren was het feest voor de schoolkinderen van Sta Maria, die door den Z. E. pastoor en de Eerw. Zusters goed onthaald werden.

St. Marie heeft haar herder schitterend geëerd.

In den avond vereenigden zich de paters met hun Bisschop Z. D. H. Mgr. M. G. VUYLSTEKE, aan het hoofd rondom de twee jubileerende klasgenooten, pastoor OKHUYZEN en pater EUWENS, die 's namiddags naar S. Marie was overgekomen voor dezen feestavond.

Beiden werden gehuldigd door Mgr. die namens zijn diocees en pater Vicarius, die namens de Orde van St. Dominicus dank brachten, voor alles, wat zij in deze vijf en twintig jaar voor de missie hebben gedaan.

De dag van 15 Aug. 1918 zal beiden feestelingen nog lang heugen.

De Katholieken van Curaçao mogen God danken, dat de lange duur van den oorlog hun dit voordeel heeft gebracht, twee werkzame en beminde priesters in hun midden te hebben kunnen huldigen.

Pater P. A. Euwens.

Donderdagmorgen beierden de klokken van de kathedraal te Otrabanda vroolijker dan anders. Het was hoogfeest dien dag in de St. Anna-parochie; de Eerw. pater AMBROSIUS EUWENS vierde zijn zilveren priesterfeest.

De naam „pater EUWENS" heeft een klank, die verder is doorgedrongen en gehoord dan Curaçao. Gedurende zijn 22-jarig verblijf in onze kolonie heeft de eenvoudige priester zich op verschillend gebied verdienstelijk gemaakt. Als geestelijk leider te Pietermaai, Otrabanda, S. Willibrordo en Rincon greep hij meer direct in het zieleleven in zijner parochianen, die hem als een vader liefhadden. Als Redacteur van den „*Amigoe*" en „*La Cruz*" bestreek hij de groote massa, voor haar brekend het brood der Christelijke geloofsleer, hen leidend en aanwijzend den waren weg, dien zij als katholieke leden der maatschappij hebben te volgen. Als Redacteur van „*Ala Blanca*" heeft hij het hart der onschuldige kleinen gestolen, begrijpend, dat, wie de jeugd heeft, de toekomst bezit. Hoe eenvoudig, kinderlijk-leuk weet pater EUWENS met de kleintjes te keuvelen, hen ongemerkt te onderrichten in het goede, lesjes te geven in den vorm van een grap of een aardige historie. Hoe weet hij zich geheel aan te passen aan de denkwijze van zijn jonge lezertjes en lezeresjes, zich met hen te vermaken in het opgeven en oplossen van raadseltjes. Ook in deze wijze van Apostolaat heeft pater EUWENS zich een echt priester en opvoedkundige getoond en op zijn feestdag zal de blije, ongedwongen kindervreugde zijn hart diep hebben geroerd.

Doch niet alleen het geestelijk heil der geloovigen lag hem na aan het hart, ook hun stoffelijke belangen trokken zijn aandacht. Zoo bouwde hij op Rincon niet alleen de kerk van den H. Ludovicus doch diepte ook den St. Dominicusput verder uit en vergrootte het waterreservoir Bentura en andere.

Zijn groote ijver en belangstelling voor de strooihoedenvlechterij is algemeen bekend en de door hem gepubliceerde artikelen over deze en andere takken van nijverheid vonden een welkome gastvrijheid in de Hollandsche bladen en tijdschriften. Niets wat Curaçao vooruit kan brengen laat pater EUWENS onverschillig; komt er iets nieuws op het tapijt, hij bestudeert het. Meermalen werd in de Eerste of Tweede Kamer van zijn kundige adviezen gebruik gemaakt en bij hun reis naar onze kolonie klopten dikwerf Hollandsche grootheden bij den eenvoudigen, geleerden religieus aan om voorlichting.

Als Secretaris heeft hij meermalen zijn Bisschop ter zijde gestaan. Zijn zeldzame gaven als archivaris en chronicarius worden door allen bewonderd; ofschoon hij eigenlijk leeft in den tijd van zeventien en achttien honderd, zal toch niemand beweren, dat hij zijn tijd ten achter is.

Oude boeken met versleten rugge banden en vermolmd papier zijn hem minstens even lief, zoo niet aangenamer dan die in het mooiste, nieuwste bandje. Doch ook deze nieuwe uitgaven ontsnappen niet aan zijn speurzin.

Een man van zulk een veelzijdige ontwikkeling en talenten bleef niet verborgen voor het oog der wereld. Als lid, thans president van den Voogdijraad en als Secretaris van het Madurofonds stelt hij zijn diensten onmiddellijk beschikbaar ten bate van de Curaçaosche Maatschappij.

Waar pater EUWENS voor dit alles den tijd vindt is een geheim, alleen aan hemzelf bekend; doch wanneer de muren van zijn kamer konden spreken, zij souden ons verklappen, hoe menig nachtelijk uurtje moest worden opgeofferd aan zijn rust, wanneer een artikeltje „af" moest zijn, wanneer de vriendjes en vriendinnetjes van Ala Blanca ongeduldig wachtten op den uitslag hunner oplossingen of wanneer hij, hoewel ongaarne om zijn vreedzaam karakter, een scherpgepunte pen moest hanteeren tegenover zijn tegenstanders. Dan bleek het, dat hij ook deze soort pijlen op zijn boog had en door zijn klare, duidelijke argumenten forsche slagen wist uit te deelen aan zijn partners.

Het kon niet anders of op dezen feestdag moesten zijn verdiensten van alle zijden gewaardeerd worden. Z. D. H. MGR. M. G. VUYLSTEKE, Die indertijd tegelijk met Pater Euwens naar Curaçao vertrok, deed hem de hooge eer aan, Pontificaliter te assisteeren bij de plechtige H. Mis, die de jubilaris om 9 uur opdroeg in de Kathedraal te Otrabanda. De drie pastoors der stad, de Z.E. pater J. GIJLSWIJK, pastoor van S. Anna, de Z.E. pater M. DAHLHAÜS, pastoor van de nieuwe kerk en de Z.E. pater M. V. D. ELSEN, pastoor te Pietermaai assisteerden onderscheidenlijk als presbyter-assistens, diaken en subdiaken. Mgr. hield na het Evangelie een hartelijke, roerende toespraak naar aanleiding van den tekst der Schriftuur: „Tu es sacerdos in aeternum secundum ordinem Melchisedech," „Gij zijt priester in eeuwigheid volgens de orde van Melchisedech." (Ps. 109). In gevoelvolle woorden schetste Mgr. de voorbereiding, de H. Wijding van den jongen priester, zijn hemelsch geluk, wanneer hij zijn eersteling-offer aan God mag opdragen, een zaligheid, die dagelijks wederkeert, doch die men op een dag van heden in al haar volheid wederom mag smaken. Mgr. herinnerde den jubilaris ook aan het groot geluk van zijn ouders, toen deze vóór vijf en twintig jaar zijn eersten zegen en voor de eerste maal den God des hemels uit zijn handen mochten ontvangen. Hoe later het afscheid van vaderland en geliefden een zwaar offer vroeg, met een blijmoedig hart gebracht. „En wat gij in deze talrijke jaren op Curaçao hebt verricht," aldus de Doorluchtige redenaar, „is God alleen bekend. Gij hebt met uw tijd gewoekerd." Met de aansporing pater Euwens hierin na te volgen en veel voor hem te bidden, besloot Mgr. zijn innige toespraak, die velen tot tranen toe bewoog.

Na de H. Mis had een zeer druk bezochte receptie plaats. Naast Zijn Excell. den Gouverneur, Z. D. H. Mgr. M. G. VUJLSTEKE waren alle paters der stad aanwezig, verschillende notabelen, vrienden van den jubilaris en een talrijke menigte volks, in wier hart pater Euwens zich voor altijd een plaats heeft verworven als wijze raadgever of als vrome zielsbestuurder. Twee Ala-Blanca-corporaties vertolkten in kinderlijk-naïeve versjes de stralende blijdschap en oprechten dank hunner hartjes op den feestdag van heden en boden den kindervriend twee mooie blanke vogeltjes, echte „witwiekjes" aan. Den geheelen morgen hielden de felicitaties aan, bewijzend hoeveel vriendschap men pater Euwens hier toedraagt.

's Middags begaf zich de jubilaris per auto naar S. Marie om daar het plechtig lof bij te wonen en een gezelligen feestavond door te brengen naast zijn eveneens jubileerenden klasgenoot, pastoor Okhuijzen en te midden zijner blijde confraters.

Gisterenmorgen om half zeven lieten eenige parochianen in de St. Annakerk een plechtige H. Mis van dankbaarheid opdragen, waaronder zeer vele geloovigen tot de H. Tafel naderden.

Hopen wij, dat de Goddelijke Voorzienigheid, die hem op zoo bijzondere wijze als een geschenk voor Curaçao heeft gezonden, den ijverigen Missionaris nog lange jaren voor onze kolonie mag behouden.

Als oud-redacteur van ons blad komt hem onze bijzondere hulde en gelukwensch toe, terwijl wij hem van harte bedanken voor alles, wat hij voor en door ons blad heeft verricht.

Priesterwijding.

Den 15en Augustus j.l. is te Utrecht, (Holland) priester gewijd de WelEerw. pater ANTONINUS J. VAN DER VEEN ZEPPENFELDT, die voor meer dan tien jaren alles verliet om gehoor te geven aan de goddelijke roepstem en zich voor te bereiden tot het H. Priesterschap in de religieuze Orde van den H. Dominicus. Al dien tijd heeft hij onafgebroken in Holland doorgebracht zonder zijn geboorteplaats ooit terug te zien. Door den oorlog is ook thans de gelegenheid nog niet open, een zeereis naar hier te ondernemen. Wij hopen, dat dit beletsel spoedig zal vervallen.

Onze hartelijke gelukwensch aan den jeugdigen Neomist, die thans het H. Offer der Mis aan God mag opdragen. Ook aan de geachte familie, wier geslagen zielewonde God thans zalft door hen het heerlijk geluk van een priesterzoon en broeder te schenken, onze eerbiedige gelukwenschen.

Wij feliciteeren Z. D. H. den Bisschop met den nieuwen priester uit

---

Per subway gaat men tot Dijckmansstreet en loopt dan een paar minuten naar de ferry.

Men heeft hier een der mooiste punten van den Hudson, waarvan men heerlijk genieten kan bij het langzaam oversteken van den breeden stroom. De pallisades zijn hier het hoogst en rijzen steil uit het water op. Een weg ziet men niet, zoodat men denkt per lift naar boven te zullen gaan, zooals men dat in Italië ook wel doet bij het beklimmen van hooge rotsen. Doodgewoon staan er echter auto's klaar om u omhoog te werken.

Hoe dat gaan zal?

De steile wand is terrasvormig uitgehouwen, juist breed genoeg voor een auto up en een auto down, en daarnaast nog een smal voetpad. Een stevig muurtje langs de hangende terrassen moet u het gevoel van veiligheid geven. Twee-driehonderd auto's staan te wachten in een onafgebroken rij van boven naar beneden, zigzag slingerend, dicht langs de rots. Ze komen de hoogte af en wachten geduldig op hun beurt om bij tien- à twintigtallen per ferry overgevoerd te worden naar New-York's overzijde. Uren lang duurt het natuurlijk voor de bovenste, de driehonderdste auto, als No. 1 beneden is en op de ferry kan toegelaten worden, want heen en terug heeft de ferry wel een klein half uurtje noodig. Die groote menigte besoekers uit de hoogere klasse der maatschappij zullen u overtuigen, dat we hier een hoogst merkwaardige wandeling maken, eene bezienswaardigheid besoeken, welke men niet mag missen.

Zet u stevig vast, want met een vaartje vliegen we de hoogte op langs de dalende auto's heen. De bochten worden scherp genomen, men ziet loodrecht neer op den weg zoo juist afgelegd. Hoep, alweer een terras hooger! De diepte wordt een afgrond, men krijgt een gevoel of men in een luchtschip langs de rots omhoog glijdt. Op zij ziet men niets dan rechtafgekapte blokken, massief en zwaar, in grillige vormen hun breede vlakken streng strak houdend om door uitstekende punten u niet te verbrijzelen in uw wilde vaart langs hen heen. Beneden zinkt de afgrond steeds dieper, terugdeinzend voor uw dollen moed om per auto langs de smalle omgangen van een steilen rotstoren omhoog te rennen. Ge waagt een steelschen blik te slaan over den Hudson, naar de wereldstad aan de overzijde. Machtig mooi is het uitzicht van uw vliegend arendsnest. De gewaarwording is niet te beschrijven. Ge waagt iets, wat gedurfd is, en toch absoluut veilig, omdat de berekeningen juist gemaakt zijn en alle voorzorgsmaatregelen werden genomen. 't Is een looping the loop, neen, 'n shut the shut; langs hooge rotsen, over diepe afgronden schiet ge heen als een kanonskogel en komt veilig neer in een prachtig bosch.

Nu aan den wandel naar Englewood.

Bijna hadden mijn vrienden het pleit gewonnen.

Dat komt zoo!

Men kan om en bij New-York nergens wandelen, of men ontmoet menschen, veel menschen zelfs.

Nu had ik iets liefs verwed, dat zij mij nooit konden brengen op een plaats, waar ik alleen kon zijn. Ik verlangde naar stille eenzaamheid diep in een bosch, hoog op een berg of rustig aan het strand der zee.

Zou het nu gelukken in Englewood?

Overal zochten we naar mooie plekjes. Die waren er, en heel mooie ook, maar overal vonden we menschen.

Er wordt veel gewandeld buiten New-York.

Ongemerkt gaat het vrije bosch over in een breede laan langs particuliere eigendommen, parken en tuinen van rijke kooplui uit New-York. Geen heggen of hekken, geen muren of schuttingen sluiten die lustoorden af van den publieken weg. Alles ligt open en bloot voor den voorbijganger. Eenieder kan vrijelijk genieten van de werkelijk keurig aangelegde plantsoenen, en de weelderig gebouwde landhuizen bewonderen.

Englewood is een der schoonste villaparken.

Gelukkig, dat we na een klein uurtje weer een tram zagen in de verte. Hoe heerlijk een wandeling ook is, men verliest te veel tijd, de afstanden zijn te groot om te voet te worden afgelegd.

En zoo tremden we weer op ons gemak door de heerlijke bosschen van New-Yersey. W.

Zijn diocees, den Hoog Eerw. pater Vicarius met den eersten Dominicaan van Curaçao en alle paters, met het geluk, heden aan hun bekenden confrater ten deel gevallen.

Eerw. Moeder Rocha.

Maandag 12 Augustus j.l. was het feest op Monte Christo. En terecht! De door allen beminde Moeder ROCHA vierde haar 25-jarig professiefeest. In de prachtig versierde kapel werd de feestdag ingezet door een H Mis waaronder algemeene H. Communie der Zusters voor Moeder Rocha. Dáár hebben de Zusters hun feestgave geofferd in den vorm van een hartelijk en krachtdadig gebed van dank en smeeking.

Gedurende den dag is het gebleken, hoezeer de gaven van Moeder Rocha door eenieder worden gewaardeerd. Haar werklust en nooit verminderende ijver, haar opofferings gezindheid voor de arme zieken naar den geest, haar vroolijk, opgeruimd karakter, het zijn eigenschappen, die aan de wereld eerbied afdwingen. Verwonderd dergelijke gaven aan te treffen bij een zuster, die bijna 14 jaren haar krachten wijdt aan de daaglijksche verzorging van dergelijke zieken in zulk een eenzame omgeving, kwam de wereld vandaag Moeder Rocha huldigen. De eenvoudige zuster, die het geheim van dit alles wel weet te ontsluieren, die door daagelijks zich te sterken met het Brood der Engelen, door een leven van voortdurend gebed en zelfverloochening kracht put voor haar heldhaftige taak, begreep niet, waarom men haar dien dag zoo kwam eeren. Zij had immers slechts haar plicht gedaan. Maar zij vergat er aan te denken, dat ook een trouwe plichtsbetrachting mag beloond worden.

Den geheelen dag door kwamen paters, fraters, zusters en leeken gelukwenschen. Ook Z. Excell. de Gouverneur kwam in den namiddag moeder Rocha huldigen. Verscheidene cadeauxtjes zetten luister bij aan de mondelinge felicitaties.

In den avond kwam Z. D. H. Mgr. M. G. VUYLSTEKE, Apostolisch Vicaris, omringd door een stoet van paters, op Monte Christo om Moeder Rocha te complimenteeren en met Zijn Doorluchtige tegenwoordigheid het feest op te luisteren.

Een vroolijke avond, gedurende welken eenige zangstukjes werden uitgevoerd, vormde een waardige bekroning van dit huiselijk feest.

Moeder Rocha, die eens den naam droeg JOHANNA CATHRINA HOOGEVINK, werd geboren te Alphen (N. Br) den 19en September 1866, trad in het klooster te Breda 9 April 1891 ontving het religieuze habijt den 26en Juli 1891 en legde haar professie af den 12en Augustus 1893. Den 22en Januari 1896 kwam zij op Curaçao aan, alwaar zij tot Februari 1905 haar liefdediensten bewees in het St. Elizabethsgasthuis. Sinds dien datum is zij aan Monte Christo verbonden.

Eerw. Frater Lucius.

In den feestcyclus van religieuze herinneringsdagen, die Roomsch Curaçao deze maand herdenkt, heeft ook het St. Thomascollege zijn deel. De Eerw. Frater Lucius herdacht Donderdag j. l. den dag, waarop hij vijf en twintig jaar geleden zijn intrede deed in de Congregatie der Fraters van Tilburg. Vijf en twintig jaar heeft hij zijn kloosterkleed gedragen onder de barmhartige bescherming van Maria, de Patrones zijner Congregatie. Al dien tijd heeft hij zijn beste krachten gewijd aan de vorming der jeugd te Ruwenberg en te Reuzel, waar hij niet alleen den geest ontwikkelde doch ook de zware taak vervulde het jongenshart te vormen en te kneden, het karakter te polijsten en van zijn scherpe hoeken te ontdoen om aldus den jeugdigen knaap in een degelijken man om te vormen, van hem te maken een nuttig lid voor Kerk en maatschappij.

Frater Lucius heeft in deze vijf en twintig jaar de verwachtingen van zijn oversten niet beschaamd. Hij heeft zich in Holland rijke verdiensten voor den Hemel vergaderd en ofschoon eerst enkele jaren op Curaçao werkzaam, won hij de sympatie zijner confraters door zijn vroolijk hart en opgeruimdheid, die hem van het gelaat afstraalt en ook het vertrouwen der jeugd.

's Morgens vroeg droeg Z. D. H. Mgr. M. G. VUYLSTEKE in de kapel van het St. Thomascollege de H. Mis op, waarna Mgr. den jubilaris gelukwenschte. Gedurende den dag kwamen talrijke bewijzen van sympathie in zoowel van Eerw. geestelijken als van leeken. Met een genoeglijken avond in het St. Thomascollege werd het feest besloten.

De Eerw. Frater Lucius werd den 30 Juli 1876 te Beuningen geboren, den 15 Aug. 1893 gekleed, deed zijn H. Professie in het jaar 1896. Den 7en Dec. 1914 kwam hij op Curaçao aan.

Mannen-Retraite.

Zondagavond j.l. had in de Rozenkranskerk te Pietermaai een Pontificaal lof plaats, door Z. D. H. Mgr. M. G. VUYLSTEKE gecelebreerd. Daaronder hield de ZeerEerw pater P Poiesz de sluitingspreek van de mannen-retraite over de groote kracht der H. Communie als middel om staande te blijven te midden eener bedorven maatschappij.

Wij wenschen den leider der retraite geluk met het succes, zooveel mannen te hebben kunnen vereenigen.

Oranje Nassau.

Maandagavond stoomde de „Oranje Nassau" hier binnen na een zeer voorspoedige reis van Suriname af. De steamer, die in den avond van 3 Aug. van hier vertrok, kwam den 8en 's avonds in Paramaribo aan. Daags daarna verliet het schip Suriname en stoomde den 12en 's avonds hier binnen.

Aan boord bevond zich de Zeer Eerw. pater H. VAN DER SANDE, van de Congregatie der paters Redemptoristen. Z. E. moest om gezondheidsredenen repatrieëren na 6½ jaar in de Hollandsche missie van Suriname werksaam te zijn geweest. Tijdens zijn oponthoud alhier heeft Z. Eerw. een bezoek gebracht aan Z. D. H. Mgr. M. G. VUYLSTEKE, aan de pastorieën der stad, het St. Thomascollege, het Hospitaal, S. Rosa, etc. Zijn Eerw. gaf zijn verwondering te kennen over alles wat hij gezien had, zeggende, dat hij op het arme Curaçao zulke degelijk ingerichte Roomsche instellingen niet had verwacht.

Inspectie.

Vandaag vertrekt de Bisschoppelijke Inspecteur van het R. K. Bijz. Onderwijs, de Eerw. Frater AURELIANUS, naar Aruba ter schoolinspectie.

Carranza.

Zondagavond was het de groote succesavond voor de Sociedad N. V. Meer dan 250 bezoekers genoten van het drama, dat nog beter werd uitgevoerd en de zaal daverde, toen het blijspel aan den gang was.

Wij hopen, dat tijdens de slotuitvoering, morgenavond, ook nog een flinke menigte in de zaal van het St. Thomascollege tegenwoordig mag zijn.

„Philadelphia."

Hedenmorgen kwam deze „Red D"-liner binnen, dien wij den 7en Augustus reeds wachtende waren. Verschillende valsche geruchten o.a. over een uitschakeling wegens groote defecten deden dezer dagen de ronde, doch zijn door het feit gelogenstraft. De steamer, die 23 Juli van hier is vertrokken, en den 3en Augustus te New-York aangekomen, moest aldaar eenige lichte reparaties ondergaan en is den 8en d. a. v. uit New-York vertrokken.

Compañia Trans-atlantica.

Gisterenmorgen kwam de Spaansche boot „Montevideo" binnen van Pto Colombia.

Dit is reeds de vierde steamer dier lijn, die binnen een maand tijds onze haven bezoekt. Eerst de „P. de Sastruztegui", daarna de „Legaspi", de „Manuel Calvo" en nu de „Montevideo." Dit alles staat in verband met het geopperde plan om voortaan een 14 daagschen dienst in te schakelen tusschen Spanje en Venezuela om aldaar de rijke voorraden koffie en cacao te laden voor Europa.

Onze kolonie vaart er ook wel bij.

* * *

Zooals men zich zal herinneren, verscheen in ons blad het verhaal van een kranig stukje, door den kapitein van de „Montevideo" verricht, die n. l. aan een Duitschen onderzeeër-commandant geweigerd zou hebben zijn schip door de passagiers te doen verlaten. Bij navraag onzerzijds bleek dit de heer E. Agacino te zijn geweest, die gisteren als kapitein van de „Montevideo" onze haven heeft bezocht.

Aan hem ons eeresaluut voor die heldendaad!

Motorschoener.

Naar wij uit goede bron vernemen hebben twee ondernemende kooplui van Bonaire een motorschoener in New-York aangekocht, een mooi, slank schip, ongeveer 65 ton groot, voorzien van alle moderne gerieflijkheden o. a. electrisch licht, gelegenheid om te baden enz. Als jacht ingericht, bezit het schip tegens een fraai salon en verschillende kamers, geheel met mahoniehout bekleed. De motor van 42 paardekracht geeft aan het schip een snelheid van 7 mijl in het uur. Kortom het schijnt een eerste klas jacht te zijn, dat als mededinger in vier wedstrijden, door de N. Y. Club uitgeschreven, elf prijzen won.

Naar verluidt zijn de nieuwe eigenaars niet ongenegen, bij eventueele aanvrage, het schip in dienst te stellen voor de wekelijksche vaart tusschen onze eilanden.

Spelevaren.

Woensdagmiddag laveerde in de haven ten aanschouwe van een talrijk publiek een klein zeilbootje, ongeveer twee meter lang. Daarin bevond zich slechts één persoon, die door handig manoeuvreeren, het scheepje in gang wist te houden. Op een gegeven oogenblik echter kantelde het bootje en viel de man in het water. Groot gelach aan den Waterkant. Toen daarop een ander het eens zou probeeren, kantelde en bootje en schipper. Het zeilscheepje zonk, doch werd later gelicht. De inzittende kwam er met een nat pak af.

Onze hulde aan het vernuft en de vindingrijkheid onzer Curaçaosche jongens, die dergelijke aardige scheepjes weten te bouwen. Varen moeten ze, daar gaat niets van af; de zucht om op het water rond te zwalken zit hun in het bloed.

Posterijen.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven.

Teolindo Bracho Angulo, Eluisa Betram, Serefina Delanooi, Cornelia Doran, Enrique Duran, Maduro Jr. & Co. Efruzina Ofruman, Orasio Ofruman, Luisita Tromp, Fransina Welman.

Aangeteekend stuk: A. E. Einaar.

Drukwerken: J. Hermann, D. O. Riviere & Co.

Koloniale Postspaarbank.

Gedurende de maand Mei.

Kantoren		ingelegd	teruggehaald
Willemstad		f 6.676.01	f 6.651.60
2e district	Curaçao	107.	24.
3e „	Curaçao	—	354,60
4e „	Curaçao	—	170,15
5e „	Curaçao	57.40	10.
Oranjestad	Aruba	60 50	287 73
8e district	Aruba	—	—
Kralendijk	Bonaire	915.50	757.99
Rincon	Bonaire	—	—
Philipsburg StMart.		57.50	143.99
Oranjestad St Eust.		75.	849.63
Bottom	Saba	58.	81.
Windwards.	Saba		67,90
Totaal		f 8.006.61	f 9.846.59

Ter behartiging.

In de Mei-aflevering van het tijdschrift „Vragen van den dag" treffen wij van den heer A. W. M. Odé een artikel aan over: „Ons moedertaalonderwijs". Daarin lezen wij het volgende:

Scherp richt van Ginneken zich tegen de docenten: „De jongens en meisjes kennen van alles en nog wat, maar op fatsoenlijke manier in het Nederlandsch antwoord geven, netjes beschaafd Nederlandsch over hun kennis praten, een dragelijk stukje Nederlandsch schrijven, kunnen ze daar niet, kunnen ze bijna nergens."

Bijtend volgt daarop: „Dikwijls worden er dan de tuchteloosheid en de onbeschaafde manieren, de smakeloosheid en de slordigheid van het jonge geslacht bijgehaald, maar ik las nooit, dat een examencommissie ook eens een onderzoek had ingesteld of de leeraar in het Nederlandsch hierin misschien zelf nog bij zijn leerlingen achterstond."

Hierop antwoordt de heer Odé: Ik geef toe, aan de Universiteit leeren de meeste docenten niet zich behoorlijk te uiten, ze leeren geen keurige dictie, maar het moet me van het hart; van Ginneken is zeer onbillijk tegenover hen. Hij stelt de docenten te laag en de hedendaagsche schooljeugd beoordeelt hij te gunstig. Al die slechte eigenschappen der schooljeugd: tuchteloosheid, onbeschaafde manieren, smakeloosheid, slordigheid, hoe kan de docent ze overwinnen, wanneer het huisgezin, wanneer de ouders hem niet steunen! Alles wordt van de school verlangd, de docenten moeten tegenwoordig engelen van geduld zijn, meesters in opvoedkunde, van hen wordt alles verlangd: wijsheid, inzicht, gevoel, maar bij mij staat het als een paal boven water: De voornaamste taak rust op de ouders. Uit het huisgezin moeten de kinderen zich vloeiend in een ongedwongen, Nederlandsch leeren uitdrukken, in het huisgezin moeten zij leeren een dragelijk stukje Nederlandsch te schrijven.

Ieder docent in de moedertaal zal uit het Nederlandsch, dat de kinderen praten kunnen concludeeren, welke ouders hun kinderen nog iets meer geven dan eten, drinken, kleeren en zakgeld. Gelukkig zijn zulke ouders er nog!

Dankbetuiging.

Van den Weled. Heer H. Meerdink in dank ontvangen No 10|12 van het Nederlandsch maandschrift „Vrede door Recht."

Officieele berichten.

De onderwijzer eerste klasse F. Stel is eervol ontheven van de waarneming der functiën van hoofd der Hendrikschool alhier.

Mej. C. C. A. Burck, tijdelijke onderwijzeres eerste klasse in deze kolonie, is op haar verzoek wegens eindiging van haar dienstverband, eervol uit die betrekking ontheven.

De heer G. Landheer is benoemd tot plaatsvervangend lid van de Examencommissie voor 1918.

Aan den heer Edw. L. Penha is op zijn verzoek eervol ontslag verleend als tweede luitenant van de schutterij en als adjudant van den Gouverneur, onder dankbetuiging voor de door hem in die betrekking bewezen diensten.

Muziekuitvoering.

PROGRAMMA.

Zondagavond om 7,30 Overzijde.

1.	Enghien	Marsch	Dourville
2.	Ouverture Militaire		Duransart
3.	Ciribiribin	Valse	Pestalozza
4.	Les Noces de Figaro	Fantaisie	Mozart
5.	a, The Palms		Faure
	b. Ein Abendglocklein	Idylle 1e uitv.	E Bach
6.	Telefunken	Potpourri	C Morena
7.	Toetoeroetoe	Dansa	J P Boskaljon
8.	Op Stap	Marsch	Sneyers

Voor de talrijke bewijzen van belangstelling, op mijn zilveren professiefeest ondervonden, betuig ik langs dezen weg mijn hartelijken dank.

Eerw. Moeder Rocha.

Monte Christo, 17 Aug.

HAVEN-NIEUWS

VAN 10 AUG. – 24 AUG.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Merida	A Johanson	10 Aug	La Guayra	17 Aug	Maracaibo
Maracaibo	P W Johnson	11	Maracaibo	11	New York
Philadelphia	G W Goodman	17	New York	17	La Guayra
Zulia	S S Morris	19	New York	19	Maracaibo
Philadelphia	G W Goodman	22	La Guayra	22	New York
Merida	A Johanson	22	Maracaibo	?	La Guayra
Caracas	H Hichborn	24	New York	24	La Guayra
Zulia	S S Morris	24	Maracaibo	24	New York
Samson	Bosse	22 Juli	Maracaibo	?	Maracaibo
Don Alberto	Acuña	11 Aug	Maracaibo	13	Pto Cabello
Vulcanus	Breman	28 Juli	Buenos Aires	?	New York
Paris	Poulson	8 Aug	Norfolk	14	New York
Oranje Nassau	Nijboer	12	Paramaribo	13 Aug	New York
Montevideo	Agacino	16	Pto Colombia	16	Pto Cabello

Door den ongeregelden dienst en de onzekere dagen van aankomst der booten uit New-York, geeft het bovenste lijstje de data slechts bij benadering aan.

Schooners	Aankomst	van	Schooners	Vertrek	naar
Calavera	10 Aug	Trinidad	*20 de Julio*	10 Aug	Aruba
Virginia	11	Vela deCoro	*Lelia.*	12	Aruba
Lelia	11	Bonaire	*Virginia*	13	La VeladeCoro
Maria	11	Sanchez	*Julia Ramona*	14	Pto Cabello
Viuda Alegre	12	Barbados	*Virginia A*	14	San Juan
Julia Ramona	12	La Guayra	*Carmen Louis*	15	Pto Cabello
Carmen Louise	13	Pto Cabello	*Mercedes*	15	La Guayra
Nereida	14	Cartagena	*Lady*	15	Rio Hacha
Lelia	15	Aruba	*Lelia*	16	Bonaire
Maria	16	Bonaire	*ViudaAlegra*	16	S Domingo
Virginia	16	VeladeCoro	*Maria*	17	S Domingo
India	16	La Guayra			

Buitenland.

Oorlogsmoeheid.

Het doet vreemd aan, telkens opnieuw in enkele Engelsche gematigde bladen te lezen, dat er in Engeland ook oorlogsmoeheid heerscht in hoogen graad. De „World" schreef onlangs, dat men er op aandringen moest, iederen Engelschen soldaat bij het ingaan van een verlof twee pond sterling extra te betalen. Dat zou een aangename tegemoetkoming zijn voor den soldaat en hem de gelegenheid openen om vrouw en kinderen wat op te vroolijken door een geschenk. Want men moest goed begrijpen, dat de Engelsche soldaten, die uit Frankrijk komen, de zaak hartelijk beu zijn. En dezulken zullen het publiek niet aanmoedigen.

Wij gelooven, dat het in Engeland wel niet anders zal zijn dan in de andere strijdende landen.

In het Parlement wist ook het pacifistisch element onder aanvoering van het lid Snowdon veld. Op een algemeene vergadering van de „Independent Labour"-Partij, te Leicester gehouden, verklaarde deze afgevaardigde volgens de „Manchester Guardian", dat de reden van de afwijzing der vredesaanbiedingen, door de Centrale Rijken aan de Entente gedaan, gelegen is in de geheime tractaten. Hij spoorde het volk aan, op de Regeering aandrang uit te oefenen teneinde de openbaarmaking dier overeenkomsten te verkrijgen. Dat dan het volk over de instandhouding of de afschaffing dezer tractaten stemme!

Ligt het niet voor de hand, dat de geheime tractaten den oorlog moeten verlengen, omdat vele aangenomen verplichtingen alleen door een overwinning kunnen worden vervuld?

Droevig lot van een duikbootbemanning.

Onlangs werd een Duitsche onderzeeër aangevallen door Engelsche schepen in de nabijheid van Zeebrugge. Door handig manoeuvreeren wisten de Engelschen de duikboot binnen een hunner mijnenvelden te brengen en weldra duidde een knal de ontploffing aan, welke had plaats gegrepen. Van het veertig man sterke personeel kwamen er slechts twee levend aan de oppervlakte na een hevigen strijd met den dood op twintig voet diepte in de zee.

Zooals de beide overlevenden verhaalden, bestond er na de ontploffing slechts één [illegible] n. l. door de torenafsluiting en het voorruim te openen en zich toe te vertrouwen aan de gecomprimeerde lucht, opdat deze hen gelijk een torpedo naar de oppervlakte zou lanceeren. De luchtdruk binnen in den onderzeeër was zoo hoog, dat het grootste gedeelte van de bemanning hun mond niet kon gesloten houden; enkelen bedreven op dat oogenblik zelfmoord.

Werkelijk dreef de saamgeperste lucht de mannen naar de oppervlakte heen, maar nauwelijks daar aangekomen, gevoelden de meesten zoozeer den luchtdruk van boven, dat hun longen werden ineengeperst en twintig van hen naar beneden zakten als waren zij zware steenen. Het angstgehuil van hun gezellen, zoo verhaalden de overlevenden, was het verschrikkelijkste, wat zij ooit in hun leven hadden gehoord.

Een Engelsche boot nam de twee ongelukkigen op, wier toestand door het uitgestane lijden onbeschrijflijk was.

Japan en Amerika.

In verband met de tegenwoordige plannen van Japan wees men ons dezer dagen op een boek, dat de Amerikaan Holmer Lea nog voor het uitbreken van den oorlog schreef onder den titel: „De Dag des Noodlots voor de Angelsaksen". In het zevende hoofdstuk van dat boek, getiteld: „De Angelsaksen en Oost-Azië" zegt hij o. a.:

„Het niet beheerschen van den Stillen Oceaan beteekent voor Japan het verlies van zijn opperheerschappij in Azië. Daarom bereidt Japan zich thans voor op zijn volgenden oorlog, een oorlog met Amerika, waardoor het de basis voor zijne grootheid hoopt te leggen. De onverschilligheid van Amerika tegenover de ontwikkeling en de toenemende macht van Japan, het onderdrukken van het land in de stroomingen van het partijleven, de bevolkingsbestanddeelen, die in ras zoozeer van elkaar verschillen, verder de voorrang, die de individueele belangen genieten boven dien van het algemeen en eindelijk de domme en noodlottige verachting voor den oorlog, maken dat de uitslag van dien oorlog reeds thans vaststaat. Tengevolge van dien oorlog zal ook de strategische positie van het Britsche Rijk in den Stillen Oceaan zoo précair worden, dat die bijna ondergeschikt wordt aan den wil van Japan."

Wordt het niet duidelijk, dat de wereldoorlog er toe geleid heeft, dat Japan zich thans een aanzienlijk stuk van de Siberische kust zal toeeigenen? En zal Holmer Lea geen gelijk krijgen wanneer hij zegt, dat de Amerikanen, wanneer zij eenmaal weder van San Francisco naar Honolulu varen, waarschijnlijk niet tot hunne vreugde zullen bemerken, dat de Stille Oceaan een Japansche Zee is geworden?

Goed voorbeeld doet goed volgen.

Pas heeft Roemenië tijd gehad in [illegible] heeft zich het schrikbewind naar het bezette gebied overgeplant. De Oostenrijksche pers en daaronder de *Wiener Arbeiterzeitung* publiceert authentieke berichten over het Roemeensche regime in Bessarabië. In het stadje Jedinci (district Chotin) werd o. a. het volgende bevel bekend gemaakt. Roemeensche officieren moeten door de bevolking op de volgende wijze gegroet worden:

1o. Bij het groeten moet iedereen staan blijven, het gezicht naar den officier gewend, en met een vriendelijk gelaat den hoed afnemen en diep groeten.

2o. Om de bevolking te leeren, dit bevel nauwkeurig na te komen, zal op verschillende uren van den dag mijn commandantshoed door de straten worden gedragen. Iedereen is verplicht den hoed op de beschreven wijze te groeten.

Geteekend Dimitriw, Stadskommandant; — Eftiresen, Politieprefekt.

Het voordeel van Nauen voor de Duitschers.

Sinds Duitschland door de Britsche blokkadepolitiek zich belemmerd ziet in het verkeer met overzeesche gewesten, heeft het veel baat gevonden in het station voor draadlooze telegrafie te Nauen. Oorspronkelijk opgericht tot het doen van proefnemingen, kon de installatie vooral voor de verbinding met Amerika goede diensten bewijzen.

Ook Nederlandsche belanghebbenden, die zich door Engeland belemmerd zagen bij het gebruik van de kabels, hebben in het Duitsche station eene uitkomst gevonden. Na het afbreken der betrekkingen tusschen het Duitsche Rijk en de Vereenigde Staten zijn langs den draadloozen weg van Nauen aanzienlijke bedragen Amerikaansche effecten aan het land van oorsprong overgedragen.

Dit verkeer kon toen natuurlijk geen voortgang meer vinden. Toch heeft het station zijn beteekenis niet verloren. Dagelijks seinen de Duitschers langs dezen weg hun berichten, strooien ze de lucht in om aan de wereld ook hun opinie over den strijd en hun overwinningen mede te deelen. Blijkens mededeeling in een Duitsch dagblad werden in 1915 ongeveer 1,38 millioen woorden geseind, in 1916 was dit cijfer 2,58 millioen, tot September 1917 ongeveer 3.68 millioen en tot Mei 1918 4,42 millioen. Deze vermeerdering wist men technisch te bewerkstelligen door de seinsnelheid van 100 tot 250 letters in de minuut op te voeren.

Laten wij hopen, dat men ook in ons Moederland en onze kolonie spoedig zal kunnen beginnen met het tellen aan het eerste millioen woorden, dat door den handel aan de lucht is toevertrouwd.

De dood van Von Richthofen.

Over den dood van dezen luchtheld meldde de oorlogscorrespondent van „Daily Chron", dat von Richt- [illegible] ongeveer 30 vliegmachines boven de Britsche stellingen nabij het Sommedal verscheen. Na een korte schermutseling vloog hij plotseling in Noordelijke richting; spoedig waren ongeveer 50 Britsche en Duitsche machines met elkaar in gevecht; van alle kanten kwamen nog machines aanvliegen om zich in het mêlée te mengen, zoodat het onmogelijk was de strijders nog te onderscheiden. Von Richthofen echter zag men 150 voet boven den grond vliegen, toen zijn machine neerstortte in het volle gezicht van den vijand. Toen men zijn lijk vond, bleek, dat hij nabij het hart getroffen was.

Reuters bijzondere correspondent bij het Britsche leger in Frankrijk weet nog te melden, dat er een belangrijk document in Britsche handen is gekomen, dat eenig licht kan werpen op de oorzaak, die tot den dood van Von Richthofen heeft geleid. Het is afkomstig van den commandant van den vliegergroep No. 12 en aan het „eerste achtervolgingsescader" gericht, dat door Von Richthofen werd aangevoerd. Het luidt als volgt: „Vliegers melden dat het niet mogelijk is om in Westelijke richting over de Ancre te vliegen wegens den krachtigen vijandelijken tegenstand. Ik verzoek deze luchtversperring tot wijken te brengen, opdat er verkenningen tot aan de linie Marieux-Puyhevillers kunnen worden verricht."

De vlaamsche taal in het Belgische leger.

„Vrij België" schrijft hierover:

Wij ontvingen de volgende officieele mededeeling: „De Belgische regeering heeft besloten eene school voor Vlaamsche officieren onmiddellijk op te richten. De voertaal van het onderricht in die school gegeven zal Vlaamsch zijn. Tegelijkertijd zal er op denzelfden voet eene school voor Vlaamsche onderofficieren opgericht worden."

De regeering heeft ook het besluit genomen een officieel toezichtskomiteit te benoemen, samengesteld uit drie hoogere officieren, die zullen belast zijn de toepassing der wet op het gebruik van het Vlaamsch in het leger en van de laatste ministerieele omzendbrieven na te gaan.

Mogen wij deze maatregelen opvatten als zijnde de voorbode van een werkelijk gezonde taalpolitiek, van dien aard om in de toekomst den binnenlandschen vrede op taalgebied in België te bevorderen? Geldt het hier de noodzakelijke voorbereiding van de ingrijpende verbetering, van de eenig-mogelijke oplossing der taalkwestie in het leger, namelijk een normale indeeling van onze weermacht in Vlaamsche en Waalsche eenheden, onder aanvoering onderscheidenlijk van een Vlaamsch en een Waalsch kader, dat ook zijn krijgstechnische opleiding in de eigen taal ontvangt en aldus in staat wordt gesteld om zijn zware taak ten aanzien en ten bate van den troep geheel naar behooren te vervullen?

Laten wij hopen, dat de tijding in dezen vorm aan de IJzerkerels worde bekend gemaakt. Dan zal er een algemeene juichkreet opgaan, en zal de landsverdediging meer dan ooit toevertrouwd zijn aan een leger, dat zich geheiligd zal weten in al zijn daden.

Tot meerder heil van het gemeenschappelijk vaderland hopen wij, dat deze verwachtingen niet door halve maatregelen zullen worden beschaamd.

De Engelsche Regeering en haar pers.

De bladen, die in Engeland Lloyd George zoo vast in het zadel houden, behooren grootendeels toe aan Lord Northcliffe. Van dezen perskoning zijn de volgende kranten: „Daily Chronicle", „Daily Mail", „Union Jack", „Times", „Home Chat", „Comic cuts", „Illustrated Chifes", „Sunday Companion", „Evening News" en „Weekly Dispatch".

Zijn broeder, Lord Rothermere, bezit de „Sunday Pictorial" en „Daily Mirror" De befaamde Lord Beaverbrook beheerscht de „Daily Express" terwijl Sir George Riddell, die ook in nauwe betrekking staat tot de Regeering, de „Pall Mall Gazette" en „Reynolds Newspaper" aan zijn bevelen doet gehoorzamen. Wanneer men nu weet, dat „Daily Mail" een oplage heeft van 814.000, „Daily Mirror" van 960,000 nummers, dan begrijpt men hoeveel invloed deze dagbladeigenaars kunnen uitoefenen op de volksopinie.

Van de andere dagbladen heeft „Daily Chronicle" 398,800 lezers, „Daily Express" 400.000, „Daily Sketch" 693 000, „Daily Telegraph" 183.000. „Daily News", die een vrede door overeenkomst voorstaat, heeft een oplage van ruim 1 miljoen, terwijl de „Morning Post" die van geen vrede wil weten vóór alle Britsche imperialistische doeleinden zijn bereikt, een lezersaantal van slechts 50.000 heeft. Het uitstekend geredigeerde, humoristische weekblad „Punch" verschijnt in 2 miljoen exemplaren.

ALGEMEEN NEDERLANDSCH VERBOND.

GROEP NEDERLANDSCHE ANTILLEN.

In de maand September, op een nader te bepalen datum, zal een Algemeene Vergadering voor de leden van opgemelde Groep van het A. N. V. worden gehouden, waarin het ontwerp nieuwe reglement zal worden behandeld.

Daar het te veel kosten zou meebrengen aan elk der leden een exemplaar van het ontwerp te verstrekken en het bestuur het toch op prijs stelt, dat de leden in de gelegenheid zullen zijn vóór de Algemeene Vergadering kennis daarvan te nemen, hebben de bestuursleden zich bereid verklaard aan de leden, die dat wenschen, inzage van dat ontwerp te geven.

Op de algemeene vergadering zal een voldoend aantal exemplaren bovendien nog worden rondgedeeld.

Namens het bestuur
de Secretaris
1–2 H. L. Bierman.